

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 13 november 2018 met nummer RvVb/A/1819/0284
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0381/A

Verzoekende partij	de vzw MILIEUFRONT OMER WATEZ , met woonplaatskeuze op de zetel te 9700 Oudenaarde, Kattestraat 23
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 18 februari 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 12 januari 2016.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 21 maart 2011 voor de nieuwbouw van een eengezinswoning stilzwijgend afgewezen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9506 Zandbergen (Geraardsbergen), Jan De Coomanstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 12, sectie A, nummers 0045K en 0045L.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.
De verwerende partij dient geen antwoordnota in, maar bezorgt wel het administratief dossier. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in.

2.
De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 17 oktober 2017.

De verzoekende partij en de verwerende partij verschijnen schriftelijk.

3.
Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing, zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

1.

Op 23 december 2010 dienen de heer en mevrouw KNIPPING - DE TAYE (hierna de aanvragers genoemd) bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor de nieuwbouw van een gezinswoning, type halfopen bebouwing.

De verwerende partij vermeldt in de bestreden beslissing dat de betrokken percelen, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgesteld gewestplan, 'Aalst – Ninove – Geraardsbergen - Zottegem', gelegen zijn in woongebied met landelijk karakter.

De percelen zijn eveneens gelegen in een op 2 juli 1979 vergunde niet- vervallen verkaveling voor twee open bebouwingen, op 24 februari 2009 gewijzigd voor vier halfopen bebouwingen.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen verleent aan de aanvragers op 21 maart 2011 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning.

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 13 oktober 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 28 november 2011 dat administratief beroep onontvankelijk te verklaren.

De verwerende partij beslist op 8 december 2011 het administratief beroep onontvankelijk te verklaren en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Met een arrest van 3 oktober 2012 met nummer A/2012/0396 vernietigt de Raad die beslissing.

2.

Na dat arrest herneemt de verwerende partij de administratieve beroepsprocedure met een advies van 15 november 2012 van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid.

In een nieuw verslag van 22 november 2012 adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar het administratief beroep niet in te willigen en onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

De verwerende partij beslist vervolgens op 13 december 2012 als volgt het administratief beroep niet in te willigen en onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen:

“ ...

2.1 De watertoets

Het terrein ligt in een risicozone voor overstromingen, in een effectief overstromingsgevoelig gebied en in een recent overstroomd gebied.

Naar aanleiding van de regelmatig terugkerende wateroverlast werd in 2003 een dijklichaam aangelegd langsheen waterloop nr. 5.144 om de bestaande woningen en de onbebouwde percelen binnen de verkaveling te beschermen.

De provinciale dienst Integraal Waterbeleid bracht op 15 november 2012 een gemotiveerd advies uit, waarin onder meer gesteld wordt dat dit dossier niet vertrekt van een onaangeroerde toestand, dat de situatie op het terrein is dat waterloop 5.144 ingedijkt is en dat de percelen binnen de verkaveling, als het ware

ingepolderd zijn tussen het dijklichaam, de Jan De Coomanstraat en de bestaande woningen (opgehoogde gronden), dat al met het optrekken van het dijklichaam de ruimte voor water verloren is gegaan en dat strikt genomen op dat moment een compensatie voor het verlies aan waterbergingsruimte had moeten gebeuren, en dat de verdere ontwikkelingen binnen de verkaveling, waaronder dit dossier, hebben het verlies aan ruimte voor water niet significant versterkt. Daarenboven valt te vermelden dat hoofdzakelijk de gronden ter hoogte van de woning zijn opgehoogd en dat de vloerpas van de woning zich minstens 35 cm boven het hoogst waargenomen waterpeil, wat aanvaardbaar is i.k.v. overstromingsvrij bouwen.

Door het indijken van de waterloop worden de woningen in de Jan de Coomanstraat en omgeving gevrijwaard van wateroverlast vanuit deze waterloop. Het perceel in aanvraag heeft geen waterbergende functie voor waterloop nr. 5.144. Door het oprichten van een woning wordt geen bergingsgebied van waterloop nr. 5.144 afgenomen.

In alle redelijkheid kan dan ook geoordeeld worden dat het schadelijk effect van deze aanvraag op het watersysteem van waterloop nr. 5.144 beperkt is en de doelstellingen van het decreet betreffende het integraal waterbeleid niet worden geschaad.

Er wordt voldaan aan de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 1 oktober 2004 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater door het voorzien van een regenwaterput van 10000 liter. Het opvangen regenwater wordt hergebruikt.

Er kan dan ook in alle redelijkheid gesteld worden dat het gevraagde de watertoets doorstaat en de doelstellingen van het decreet integraal waterbeheer niet schaaft.

2.2 De juridische aspecten

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, zoals hoger omschreven.

De aanvraag is in overeenstemming met de geldende verkavelingsvoorschriften.

2.3 De goede ruimtelijke ordening

De wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw draagt de bevoegde overheid op een verantwoorde toekomstige aanleg te waarborgen. Elke aanvraag dient aldus beoordeeld te worden met het oog op een verantwoorde stedenbouwkundige uitbouw van het betrokken gebied.

Het terrein is gelegen in het stroomgebied van waterloop nr. 5.144 van tweede categorie; perceel nr. 45L paalt aan deze waterloop. Ter bescherming van de aldaar gelegen woningen werd in 2003 een dijk gebouwd langs de waterloop. Een controleerbare uitstroominstallatie is voorzien om het overstromingsgebied versneld te laten leeglopen.

Het betrokken perceel maakt deel uit van de op 2 juli 1979 door het college van burgemeester en schepenen goedgekeurde, niet vervallen verkaveling, bestemd voor 4 halfopen eengezinswoningen. De verkaveling is een opvulling van de bestaande huizenrij.

Aangezien de verkaveling deel uitmaakt van een onttrokken overstromingsgebied zal het ontwikkelen ervan geen invloed hebben op het huidige watersysteem van het overstromingsgevoelig gebied.

De impact op fauna en flora, en op natuurwaarden zal hoe dan ook het plaatselijke niet overstijgen. Het schadelijk effect dat ontstaat door de vermindering van de ruimte voor het watersysteem is dermate beperkt dat het onmogelijk een betekenisvol nadelig effect op het milieu kan hebben. Deze aanvraag zal ook de veiligheid van de vergunde of vergund geachte gebouwen gelegen buiten de overstromingsgebieden niet in het gedrang brengen.

Het probleem van wateroverlast overstijgt het perceelsniveau van voorliggende aanvraag. Het eventuele beperkte schadelijk effect kan beperkt of hersteld worden door de mogelijke verhardingen aan te leggen in waterdoorlatende materialen.

De provinciale dienst Integraal waterbeleid oordeelde in haar advies dan ook dat gezien de handelingen en beleidsbeslissingen uit het verleden, de verkaveling al zodanig ver ontwikkeld is, dat het betreffende terrein als waterbergingsgebied definitief verloren is. Er wordt een positief advies uitgebracht voor dit beroepdossier en de verdere ontwikkeling van de verkaveling op voorwaarde dat de erfdienstbaarheidzone van 5 meter, gemeten vanaf de huidige kruin van waterloop nr. 5.144, die zich bevindt op ca. 14,75 m TAW, in de toekomst gerespecteerd en vrijgelaten wordt. Deze voorwaarde is echter van toepassing op de rechtsaanpalende woning, waarvoor momenteel nog geen vergunning verleend is.

De voorliggende aanvraag beoogt het oprichten van een halfopen eengezinswoning bestaande uit 2 bouwlagen, afgedekt met een hellend dak. De woning heeft een bouwdiepte van 15 m op het gelijkvloers en 12 m op de verdieping, wordt uitgevoerd in traditionele materialen, en is volledig in overeenstemming met de voorschriften van de geldende verkaveling. Ook de inplanting van de woning is conform het goedgekeurd verkavelingsplan.

Artikel 4.3.1 §2 eerste lid ten derde bepaalt: "indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning waarvan niet op geldige wijze afgeweken wordt, en in zoverre dat plan of die vergunning voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in 1°, behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven."

Aangezien hier niet afgeweken wordt van de geldende verkavelingsvoorschriften wordt het gevraagde geacht in overeenstemming te zijn met de goede ruimtelijke ordening.

De aanvraag is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

2.4 Conclusie

Uit wat voorafgaat dient besloten dat het beroep niet voor inwilliging vatbaar is.

Stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder de voorwaarde dat de erfdienstbaarheidzone van 5 meter, gemeten vanaf de huidige kruin van waterloop nr. 5.144, die zich bevindt op ca. 14,75 m TAW, in de toekomst gerespecteerd en vrijgelaten wordt.

...

Met een arrest van 13 mei 2014 met nummer A/2014/0340 vernietigt de Raad die beslissing.

3.

Na dat arrest herneemt de verwerende partij de administratieve beroepsprocedure met een gunstig advies van 9 juli 2014 van de NV Waterwegen en Zeekanaal en een ongunstig advies van 10 juli 2014 van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Met een aangetekende brief van 12 januari 2016 wordt onder meer de verzoekende partij als volgt geïnformeerd dat het administratief beroep stilzwijgend geacht wordt afgewezen te zijn:

“ ...

In het beroep Derden (M.O.W.) tegen Knipping-De Taye heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij arrest nr. A/2014/0340 van 13 mei 2014 de beslissing van de deputatie van 13 december 2012 vernietigd en de deputatie bevolen een nieuwe beslissing te nemen binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.

Gelet op de recente rechtspraak van de RvVb wordt de opgelegde termijn geacht een vervaltermijn te zijn.

Door het overschrijden van de toegekende termijn wordt het beroep geacht te zijn afgewezen en komt het de deputatie niet meer toe een beslissing ten gronde te nemen.

Tegen deze stilzwijgende afwijzing kan beroep ingesteld worden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

Enig middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept met haar enig middel de schending in van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van artikel 8 §1 en §2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (DIWB), van artikel 26bis, §1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, van het natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale Beschermingszones (SBZ) en de groene bestemmingsgebieden van de 'Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en het Geitebos' zoals definitief goedgekeurd bij ministerieel besluit van 14 mei 2009 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 juli 2009, van artikel 4.3.1 VCRO, van het rechtszekerheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, en van de materiële en formele motiveringsplicht.

De verwerende partij motiveert, volgens de verzoekende partij, in de bestreden beslissing niet waarom het administratief beroep stilzwijgend afgewezen is, terwijl het administratief beroepsverzoekschrift tal van bezwaren opwerpt.

De verzoekende partij benadrukt dat de verwerende partij onzorgvuldig handelt omdat zij de nadelige effecten van het project op het watersysteem niet onderzoekt, het effect op het Ven-gebied niet analyseert, geen rekening houdt met de gebiedsvisie in het natuurrichtplan en de verenigbaarheid van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening niet beoordeelt.

De verzoekende partij verwijst ook naar uitspraken van de Raad met betrekking tot stilzwijgende beslissingen, op basis waarvan zij concludeert dat er een manifeste schending is van de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

2.

De verwerende partij dient geen antwoordnota in.

3.

In haar toelichtende nota bevestigt de verzoekende partij haar standpunt.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO bepaalt dat het administratief beroep geacht wordt te zijn afgewezen wanneer de verwerende partij binnen de vervaltermijn geen beslissing neemt.

Bij gebreke van een tijdige beslissing is er een fictieve afwijzende beslissing.

Krachtens artikel 4.8.2, 1° VCRO is de Raad ook bevoegd voor de wettigheidscontrole van stilzwijgende vergunningsbeslissingen.

In het eerder vernietigingsarrest van 13 mei 2014 met nummer A/2014/0340 beveelt de Raad de verwerende partij binnen drie maanden vanaf de betekening van dat arrest een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij.

Omdat de verwerende partij binnen die termijn geen beslissing genomen heeft, wordt het administratief beroep van de verzoekende partij, met toepassing van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, geacht te zijn afgewezen.

2.

De verzoekende partij stelt dat de verwerende partij met de bestreden beslissing de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet schendt, maar de Motiveringswet is niet van toepassing op impliciete beslissingen, zodat er geen schending is van de formele motiveringsplicht.

Op stilzwijgende vergunningsbeslissingen is wel het ongeschreven beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing, dat vereist dat de (bestreden) beslissing steunt op in rechte en in feite aanvaardbare motieven, waarvan het bestaan minstens moet blijken uit het administratief dossier.

3.

Met het arrest van 13 mei 2014 met nummer A/2014/0340 vernietigt de Raad de door de verwerende partij verleende stedenbouwkundige vergunning van 13 december 2012 voor de nieuwbouw van een eengezinswoning op de percelen met nummers 0045K en 0045L.

In dit arrest oordeelt de Raad dat de verwerende partij, als vergunningverlenende overheid, moet onderzoeken aan welke instantie, op basis van de ligging van de percelen, waarop de aanvraag betrekking heeft, in de omgeving van de Molenbeek of de Dender, advies gevraagd moet worden, en dat de verwerende partij, door het niet vragen van advies aan de NV Waterwegen en Zeekanaal, zonder motivering het advies negeert van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid, die adviseerde ook dat advies te vragen.

Bij de herneming van de administratieve beroepsprocedure heeft de verwerende partij advies gevraagd aan de NV Waterwegen en Zeekanaal en de Vlaamse Milieumaatschappij.

Uit het administratief dossier blijkt dat de Vlaamse Milieumaatschappij op 10 juli 2014 ongunstig adviseert omwille van het *‘Op basis van de beschikbare gegevens, ... niet kunnen uitsluiten van een negatief effect als gevolg van de ophoging, het ontbreken van een compensatieplan en een gebrek aan motivatie voor de ophoging in effectief overstromingsgevoelig gebied (zodat) dit project niet in overeenstemming (lijkt) met de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid’*.

Uit het administratief dossier blijkt ook dat de verzoekende partij in haar administratief beroepsverzoekschrift een meervoudige ‘inhoudelijk argumentatie’ ontwikkelt.

De Raad kan, op basis van de in het administratief beroepsverzoekschrift van de verzoekende partij vermelde grieven en het ongunstig advies van de Vlaamse Milieumaatschappij, onmogelijk beoordelen op welke motieven de stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep steunt.

De bestreden beslissing is dan ook behept met een pertinent motiveringsgebrek en onzorgvuldig tot stand gekomen.

4.

Het enig middel is dan ook gegrond.

BESLISSING VAN D RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij tot afwijzing van het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 21 maart 2011 voor de nieuwbouw van een eengezinswoning op de percelen gelegen te 9506 Zandbergen (Geraardsbergen), Jan De Coomanstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 12, sectie A, nummers 0045K en 0045L.
2. De Raad beveelt de verwerende partij binnen vier maanden vanaf de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 13 november 2018 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Jonathan VERSLUYS

Eddy STORMS